

رووسیا بالادەستی له رۆژههلاتی ناوهراستی رادهگهیهنیت

ئهمهریکاو چین هیژی زیاتر رهوانهی سووریا دهکهن

غەبات: زانگەر جان

فلادیمیر پوتینیی سەرۆکی رووسیا، خۆی بۆ بردنەوهی جەنگی سووریا نامادەکردووه، پاش ئەوهی جەنگی خۆنمايشکردنی بۆ ولاتانی دیکه‌ی رۆژهه‌لاتی ناوه‌راستی بردووه خۆی کردە ئەو پیاووی که هاو‌په‌یمانەکانی له‌ تنگانه و نه‌هامه‌تییدا جیناهیلتی و بووه به یاریکەرتیکی لێهاتووی سەر شانۆی جیهانی، هاوکات دوو بەرپرسی ئەمهریکی رایانگه‌یاندا ولاته‌که‌یان دوو هه‌زار سهر‌بازی له سووریا جێگیر کردووه و پیتشبینی ده‌کهن وه‌زاره‌تی به‌رگری (پیتتاگۆن) له چەند رۆژی داهاوتو ئەو زانیارییه‌ پشتراستبکاتوه. ئەمه له‌کاتێکدا به‌ بنکە‌ی سهر‌بازی حومه‌میعی رووسیا له‌ رۆژئاوای سووریا ئاشکراکرا، له‌ ماوه‌یه‌کی نزیکدا، هیژی سهر‌بازی تایبه‌تی چینی ده‌گه‌نه سووریا و به‌شداری شه‌ری دژ به‌ گرووی بزووتنه‌وه‌ی تورکستانی ئیسلامی رۆژه‌لات ده‌کهن.

راگه‌یاندنی سه‌رکه‌وتن

فلادیمیر پوتینیی سەرۆکی رووسیا، خۆی بۆ بردنەوهی جەنگی سووریا نامادەکردووه، پاش ئەوهی جەنگی خۆنمايشکردنی بۆ ولاتانی دیکه‌ی رۆژهه‌لاتی ناوه‌راستی بردووه خۆی کردە ئەو پیاووی که هاو‌په‌یمانەکانی له‌ تنگانه و نه‌هامه‌تییدا جیناهیلتی و بووه به یاریکەرتیکی لێهاتووی سەر شانۆی جیهانی، له‌و کاتێه‌ هه‌ندیک شۆرفه‌ هه‌ن له‌ ده‌ست‌که‌وته‌کانی رووسیا که‌مه‌ده‌که‌نه‌وه به‌ به‌شیک له‌ ستراتیژییه‌تی ئەمهریکای له‌ ناوچه‌که‌دا ناوه‌یه‌ن، به‌لام شارەزا نزیکه‌کان له‌ پیتتاگۆن، له‌به‌اری هه‌لگه‌یه‌رانه‌وه‌ی یارییه‌که‌ی رووسیا له‌ مه‌یدانه چۆله‌کاندا، هۆشداریی ده‌ده‌ن، که‌ ئەمهریکا ته‌سلیمی دیفاکتۆیه‌کی نوێ ده‌کات و ده‌رفه‌ت بۆ مۆسکۆ ده‌رخسینیت تا مه‌رحه‌که‌ی خۆی له‌ ناوچه‌که‌دا به‌سه‌پین که زۆرتر به‌ مه‌یدانی سیاسه‌ت و ستراتیژی ئەمهریکا ناوه‌ده‌برێ.

داهاوتووی قه‌یرانی

سووریا

شاره‌زایان پیتیانوايه، چاره‌سه‌رییه‌کانی داهاوتووی قه‌یرانی سووریا پشت به‌و نه‌خشه‌ رێگایه‌ ده‌به‌ستیت که کریملین دایده‌رێژێ، ئەوه‌ش واتای ئەوه‌یه مۆسکۆ ده‌بیته مه‌رحه‌جی ژماره‌یه‌کی زۆر ده‌ولەت و کاروباره‌کانی په‌یوه‌ست به‌ هه‌ژمونی ئێرانی له‌ ناوچه‌که‌دا به‌تایبه‌تی له‌ سووریا. سه‌رچاوه‌ی دیپلۆماسی

تاگادار، جیهانی عه‌ره‌بیان تاگادارکردووه‌ته‌وه که هاتنه ناوه‌ی رووسیا بۆ رۆژه‌لاتی ناوه‌راست، به‌هۆی هه‌لوئسته پێ دوو دلێیه‌کانی ئیداره‌کانی ئۆسما و تهرمپ، ولاته هاو‌په‌یمانەکانی خۆی له‌ ناوچه‌که‌ پالداوه تا جێگره‌وه‌ی دیکه‌ بدۆزێته‌وه که له‌ توانایدا بێت ئاسایشی ستراتیژی ولاتانی ناوچه‌که‌ دا‌بێن بکات و رووسیا ده‌بیته ئەو لایه‌نه‌ی په‌نای بۆ ده‌بریت، چونکه‌ ئیتر واشنتن توانای دا‌بێنکردنی ئەو خواستانه‌ی نییه. ئەو سه‌رچاوه بریتانیانه، هه‌لوئسته‌کانی ولاتانی که‌ندا و تورکیا، که هاوته‌ریین له‌گه‌ل هه‌لوئسته‌ی رووسی، کردوویانه‌ته‌ پێوه‌ریک تا بگه‌نه ئەو باوه‌ره‌ی دیارنه‌بوونی ئیراده‌ی ئەمهریکا له‌لایه‌ک و پشیتکردنی ولاتان له‌ واشنتن له‌لایه‌کی دیکه‌وه، رووسیا ده‌کاته شوانی ناوچه‌که. شاره‌زا رۆژئاواییه‌کانی سیاسه‌تی ده‌روه‌ پیتیانوايه پیتشپرکتیی نیوان واشنتن و مۆسکۆ له‌ مه‌یدانه‌کانی رۆژه‌لاتی ناوه‌راستدا به‌ ئاراسته‌ی بردنه‌وه‌ی رووسیا ده‌چیت و سه‌رکه‌وتنی پوتین له‌ نزیکه‌وتنه‌وه‌ی پرسی سووریا، پیتگی رووسیا له‌ هه‌موو رۆژه‌لاتی ناوه‌راست دیاری ده‌کات.

بێسه‌روه‌ریی

سیاسه‌تی ئەمهریکا

دیپلۆماتیکارانی وه‌زاره‌تی ده‌روه‌ی ئەمهریکا ده‌لێن: ئەو بێسه‌روه‌رییه‌ی سیاسه‌تی ئەمهریکا له‌ رۆژه‌لاتی ناوه‌راست دیاری ده‌کات.

پوتین و رۆژه‌لاتی ناوه‌راستی

زۆجه‌ر بۆتین، شۆرفه‌کاری سیاسی به‌رتانی له‌ وتاریکدا که له‌ رۆژنامه‌ی تایمز بلاویکردووه‌ته‌وه ده‌لێت: ئەو یارییه‌ی پوتین له‌ رۆژه‌لاتی ناوه‌راست ده‌بکات، ئەمهریکای هه‌لخه‌له‌ تاندووه، به‌هۆی واقیعییون و شاره‌زایی پوتین له‌ باروودۆخی ناوچه‌که، توانیوه‌یه‌تی به‌سه‌ر ئۆسما و تهرمپ دا سه‌رکه‌وتیت. ته‌کیده‌یکردووه‌ته‌وه که هه‌ندیک ساته‌وه‌خت مۆسکۆ و واشنتن پیتووسیتیان به‌ هاوکاریه‌کی روون هه‌یه له‌ ئێوانیدا، به‌لام پوتین زۆریه‌ جارێک ده‌یه‌ویت یاری به‌ تهرمپ بکات و بیه‌خه‌له‌تین، ئەمهریکا له‌ پوتین سینه‌ری زۆری بۆ سه‌رکه‌وتنی هه‌یه:

هتدی له‌ رۆژه‌لاتی ناوه‌راست بکشیته‌وه.

جێگیرکردنی هیژی ئەمهریکا

دوو به‌رپرسی ئەمهریکی رایانگه‌یاندا ولاته‌که‌یان دوو هه‌زار سهر‌بازی له سووریا جێگیر کردووه و پیتشبینی ده‌کهن وه‌زاره‌تی به‌رگری (پیتتاگۆن) له‌ چەند رۆژی داهاوتو ئەو زانیارییه‌ پشتراستبکاتوه. ئەمه دوو به‌رپرسی ئەمهریکی که نه‌یانوستووه ناویان ئاشکرا بکرت، پیتشبینی ده‌کهن پیتتاگۆن دووشه‌مه‌ی داهاوتو ئاشکرای بکات، که‌وا زیاتر له‌ دوو هه‌زار سهر‌بازی له سووریا. به‌پیتی قسه‌ی ئەو دوو به‌رپرسی، ئەمهریکا هیژی له سووریا زیاد نه‌کردووه، به‌لام ئەمه ته‌نیا ژماره‌نی هتیزه‌کانی ئەو ولاته‌یه له سووریا به‌ وردی، که به‌رده‌وام گۆرانکاری له ژماره‌یه‌کان ده‌کرت. سووبی ئەمهریکا پیتشتر رایگه‌یاندا، که‌وا نزیکه‌ی 500 سهر‌بازی له سووریا و زۆریه‌یه‌ن پالپه‌ستی هتیزه‌کانی سووریا دیوگرانتیک (هه‌سه‌ده) ده‌کهن. به‌پیتی دوا راگه‌یندراوی فه‌رمی ویلايه‌ته یه‌کگرتووه‌کانی ئەمهریکا، پیتج هه‌زار و 262 سهر‌بازی له عیراق و 503 سهر‌بازی له سووریا، به‌لام چه‌ند به‌رپرسیک پیتشتر رایانگه‌یاندا ژماره‌ی هتیزه‌کانی ئەمهریکا له‌و دوو ولاته‌وه زیاتره.

سینه‌ریی زیاتر

زۆجه‌ر بۆتین، شۆرفه‌کاری سیاسی به‌رتانی له‌ وتاریکدا که له‌ رۆژنامه‌ی تایمز بلاویکردووه‌ته‌وه هه‌وره‌ها ده‌لێت: ئەو هه‌لخه‌ته‌یه که کردیبه‌ سه‌ر داعش، ریگه‌ی بۆ مۆسکۆ خۆشکرد 600 جۆر له چه‌که‌کانی تاقیبکاتوه، له‌وانه‌ش چه‌که‌ کۆنه‌کانی که له کۆنگا‌ندا ما‌بوونه‌وه. ته‌نانه‌ت فرۆکه‌ی ئییس -یو 25 که نه‌یتوانی ئامانجه‌کانی به‌ وردی به‌پیتیت و به‌هۆیه‌وه 1600 رووداوی له‌ ناوچه‌کانی ژێر کۆنترۆلی ئۆپۆزیسیونی سووریا دا خۆلقاند، ئیستا به‌شۆیه‌یه‌کی باش په‌ری به‌و فرۆکه‌یه‌ داوه. کرملین سینه‌ریی زۆریه‌ی بۆ قوتاغی پاش داعش هه‌یه که شۆرفه‌کاره‌کان به‌ سه‌رکه‌وتنی پوتین ناوی ده‌یه‌ن و تا دۆزینه‌وه‌ی جێگره‌وه‌ی ئەسه‌د، له‌ ده‌سه‌لات ده‌بیتلنه‌وه و رووسیا بنکە‌ی سهر‌بازی په‌رییه‌ پیتشپرکتیت زیاتر له‌ دوو هه‌زار و 500 چه‌که‌کانی بزووتنه‌وه‌ی تورکستانی ئیسلامی رۆژه‌لات.

ره‌وانه‌کردنی هیژی چین

بنکە‌ی سهر‌بازی حومه‌میعی رووسیا له‌ رۆژئاوای سووریا ئاشکراکرا، که له‌ رۆژنامه‌ی تایمز بلاویکردووه‌ته‌وه هه‌وره‌ها ده‌لێت: ئەو هه‌لخه‌ته‌یه که کردیبه‌ سه‌ر داعش، ریگه‌ی بۆ مۆسکۆ خۆشکرد 600 جۆر له چه‌که‌کانی تاقیبکاتوه، له‌وانه‌ش چه‌که‌ کۆنه‌کانی که له کۆنگا‌ندا ما‌بوونه‌وه. ته‌نانه‌ت فرۆکه‌ی ئییس -یو 25 که نه‌یتوانی ئامانجه‌کانی به‌ وردی به‌پیتیت و به‌هۆیه‌وه 1600 رووداوی له‌ ناوچه‌کانی ژێر کۆنترۆلی ئۆپۆزیسیونی سووریا دا خۆلقاند، ئیستا به‌شۆیه‌یه‌کی باش په‌ری به‌و فرۆکه‌یه‌ داوه. کرملین سینه‌ریی زۆریه‌ی بۆ قوتاغی پاش داعش هه‌یه که شۆرفه‌کاره‌کان به‌ سه‌رکه‌وتنی پوتین ناوی ده‌یه‌ن و تا دۆزینه‌وه‌ی جێگره‌وه‌ی ئەسه‌د، له‌ ده‌سه‌لات ده‌بیتلنه‌وه و رووسیا بنکە‌ی سهر‌بازی په‌رییه‌ پیتشپرکتیت زیاتر له‌ دوو هه‌زار و 500 چه‌که‌کانی بزووتنه‌وه‌ی تورکستانی ئیسلامی رۆژه‌لات.

زانیارییه

هه‌واڵگرییه‌کان به‌گرتی زانیارییه هه‌واڵگرییه‌کان، پیتشپرکتیت زیاتر له‌ دوو هه‌زار و 500 چه‌که‌کانی بزووتنه‌وه‌ی تورکستانی ئیسلامی رۆژه‌لات له سوویدا بن. ئەگه‌ر ئەو هه‌نگاهه‌ بنیت، ئەوه یه‌که‌مه‌جاره‌ چین هیژی سهر‌بازی ره‌وانه‌ی سووریا بکات، ئەوه‌ش له‌دوای سه‌رکه‌وتنه‌ سهر‌بازییه‌کانی ماوه‌ی رابردووی رووسیا دین له پشترگیرکردنی سووبی سووریا و هتیزه‌ هاو‌په‌یمانەکانی به‌ کۆنترۆلکردنه‌وه‌ی چەند ناوچه‌یه‌که له‌ رۆژه‌لاتی سووریا.

دلی کوپخا و ده‌مامکی درۆزان

فارس قادر فه‌قنی عه‌بدول*

سه‌ره‌تا به‌ر له‌وه‌ی بجمه‌ ناو بابه‌ته‌که‌م رووداوێک باس ده‌که‌م که به‌ لای منه‌وه زۆر گرنگه‌ و وه‌ک په‌ندیکه‌ بۆ ئەوه‌ی ئیئمه‌مانان هه‌ریه‌که‌ی له‌ راستخۆی سووری لێ وه‌ریگرت، ده‌گرتنه‌وه‌ ده‌لێن له‌ گوندی مه‌لا قه‌ره‌ی سه‌ر به‌ شاری هه‌ولێری خۆشه‌ویست له‌ کۆن برا گه‌وره‌یه‌کیان هه‌بووه به‌ ناوی کوپخای گوند دیاره‌ کاکو کوپخا پیاویکی دل‌ساف و عادل ده‌بیت و ته‌ماشای ده‌کات له‌ناو گوندکه‌یایندا به‌ بینه‌ی خۆی پیاویکی فه‌قییر و بێ ده‌سه‌لات هه‌یه له‌ ناو گوند و هه‌یج گرتنیک بۆ خه‌لکی گوند دروست ناکات. به‌لام به‌پیتجه‌وانه‌وه‌ خه‌لکی گوند به‌ تایبه‌ت هه‌رزه‌کاره‌کان زۆر نازاری ئەو پیاوه‌ فه‌قییره‌ ده‌ده‌ن و گالته‌ی پیتده‌کهن و به‌ردی تیتده‌گرن و رۆژانه‌ له‌ ناو کوچه‌ و کۆلانه‌کاندا هات و هاواریانه‌ و شه‌ره‌ به‌ردی له‌گه‌ل ده‌کهن، دیاره‌ کوپخا هه‌رده‌م به‌ خه‌لک ده‌لێت وازی لێبێن و نازاری مه‌ده‌ن و ئەم پیاوه‌ هه‌زاره‌ و بیکه‌سه‌ و غه‌دری لێ مه‌کهن، دیاره‌ سوودی ناییت و ئەم کیشمه‌کیشمه‌ هه‌ر به‌رده‌وام ده‌بیت و هه‌را و هۆسه‌ی ناو گوند رۆژ به‌ رۆژ زیاتر ده‌بیت و له‌ ده‌ست کوپخا ده‌رده‌چیت، دیاره‌ جه‌نابی کوپخا بۆ ئەوه‌ی ده‌نگه‌ ده‌نگ عیلاج بکات و ئەم پیاوه‌ هه‌زاره‌ش به‌ حسابی خۆی نه‌جات بدات له‌ گالته‌پیتکردن و غه‌دری خه‌لکی گوند، ناچار ده‌بیت ئەم پیاوه‌ بیاته‌ ناو دیوه‌خان و مالی خۆی بۆ ئەوه‌ی بیهاریت، دیاره‌ رۆژیک کوپخا پیاوه‌ به‌ناو هه‌زار و که‌م عه‌قله‌که‌ بانگی لای خۆی ده‌کات و پیتی ده‌لێن وهره‌ لای من و له‌مه‌ودا لای من دانیشه‌ و له‌ناو ئەو هه‌را و هۆسه‌ گالته‌جارییه‌ی مندالان وهره‌ ده‌روه‌، له‌گه‌ل من به‌ له‌ دیوه‌خان و من ده‌تپاریزم و چیتتر رێگا به‌ کس ناده‌م غه‌درت لێبکهن و به‌ردبارانت بکهن، دیاره‌ پاش چەند رۆژیک که ئەم پیاوه‌ به‌ناو شیتته‌ له‌ لای کوپخا ده‌بیت، کوپخا ده‌بینه‌تی ماوه‌ به‌ ماوه‌ به‌ردیکی بچووک له‌ ناو ژوره‌که‌ی به‌بن گوتی ده‌که‌وت و کوپخا بێزار ده‌بیت، ئەو هه‌نده‌ به‌رده‌م به‌ بن گوتی کوپخا ده‌که‌وت و کوپخا ته‌حه‌مولی نامینیت و ناچار ده‌بیت تۆزیک مراقبه‌ی شیتته‌که‌ بکات، چونکه‌ له‌و زیاتر که‌سی له‌ لا ناییت و له‌ ناو ده‌بینه‌تی ئەو پیاوه‌ به‌ ناو شیت و هه‌زاره‌که‌ مراقبه‌ی کوپخا ده‌کات هه‌ر که‌ کوپخا به‌ری له‌ولا ده‌کات یه‌کسه‌ر به‌ردی که‌ کوپخا ده‌دات، له‌ نه‌جام کوپخا بۆی ده‌رده‌که‌وت و ئەو به‌دانه‌ی گه‌یشته‌ ناو دیوه‌خان و ئەو کارانه‌ی ده‌کرت له‌ رێگای ئەو پیاوه‌ منافقه‌یه‌ که‌ به‌ فه‌قییر و شیت ناسراوه‌ و ده‌بینه‌تی ئەو منافقه‌ خۆی هه‌زی له‌و به‌زم و زه‌مه‌یه‌ و خۆی سه‌به‌ی ئەو گالته‌جارییه‌ و کاره‌که‌ پیتجه‌وانه‌یه‌، خۆشی ئەم خه‌لکه‌ی قیتره‌ ئەو به‌زم و زه‌مه‌ی کردووه، دیاره‌ کوپخا که‌ ده‌گاته‌ حه‌قیقه‌ت و راستیه‌ی ده‌لێ هه‌سته‌ برۆ ده‌روه‌ هه‌ی دورووی درۆزن، ئیتر شوینی تۆ نییه، تۆ بۆ ئەو گالته‌جارییه‌ باشی که‌ لێیه‌وه‌ هاوتوی، من هه‌ل‌م تۆم گه‌وره‌ کردووه‌ و قه‌دم له‌ تۆ ناوه‌، تۆ پیاوی ئەو دیوه‌خانه‌ نیت، تۆ پیاوی ناو کوچه‌ و کۆلان و گالته‌جاری ناو مندالانی، برۆ ناو هاویر و هاو‌خه‌باتی خۆت، تۆ بیرت بۆگه‌نه‌ و خه‌باتیشته‌ گالته‌ و ساخته‌ و شه‌ره‌ به‌رده‌، دیاره‌ ده‌ری ده‌کات و پیاوه‌که‌ ده‌گه‌رتنه‌وه‌ سه‌ر ئەسلی خۆی، هه‌روه‌ک مه‌سه‌له‌ کوردیه‌که‌ گوتنه‌ی (هه‌ر ته‌ریک له‌ دوا‌ی ره‌وه‌ی خۆی ده‌گه‌رت) ئەوه‌ش که‌ قه‌دری دیوه‌خانی نه‌زانی، ده‌چیته‌وه‌ ناو ره‌وه‌ی خۆی و ده‌گه‌رتنه‌وه‌ سه‌ر ئەسلی خۆی.

بیرون هه‌رچه‌نده‌ بابه‌ته‌که‌م به‌ گۆرانیه‌ی ئەم په‌نده‌ دوروودرێژه‌ بوو، به‌لام ئەوه‌ی من مه‌به‌ستمه‌ له‌ ئەسلی بابه‌ته‌که‌م به‌ستانه‌وه‌ی ئەو په‌نده‌یه‌ به‌ هه‌ندیک شتی ئیستامان، به‌ داخه‌وه‌ لای ئیئمه‌ که‌سانیک که‌ زیاتر له‌ 50 ساله‌ پیتیان خزیوه‌ته‌ ناو خیه‌نه‌ت، ده‌یانجار ریسوا بوونه‌ وه‌ک مه‌سه‌له‌ی کوپخا، که‌چی ئەوه‌ چه‌ندینه‌جاره‌ ده‌یانده‌ینه‌ پال خۆمان و په‌نای خۆمان ده‌یانشارینه‌وه‌ و بزریان ده‌که‌ین و رووه‌ ره‌شه‌کانیان به‌ په‌رده‌یه‌کی سپی دادپۆشین، به‌ داخه‌وه‌ په‌ره‌ده‌پۆشی رووره‌شان هه‌یج نه‌جایمیک نه‌بوو، ته‌نها ئەوه‌ نه‌بیت له‌ نه‌جیامدا زه‌ره‌مه‌ند بوینه‌ و نازاری جه‌ستمان رۆحی خۆمانمان پیتاوه‌ و هه‌یجی تر، هه‌روه‌ها غه‌دریشمان له‌گه‌ل و نیشته‌مان کردووه‌ و ده‌بوايه‌ له‌سه‌ر هه‌له‌ی میژووی دروستکه‌ر و گه‌وره‌کانی 2017/9/16 له‌ میژوو پازمان نه‌دایا، ده‌بوايه‌ کیشته‌ی 50 ساله‌ زیاتر به‌ر له‌ ئیستامان بۆ ئەو نه‌وه‌یه‌ی ئیستامان جینه‌هیشته‌، ده‌بوايه‌ عیلاجی هه‌له‌مان به‌ هه‌له‌ نه‌کردبا، چاوپۆشین له‌ هه‌له‌ له‌ نه‌جیامدا هه‌له‌ی گه‌وره‌تری دروستکرد، کیشته‌ی ئیئمه‌ ئەوه‌یه‌ دیان ساله‌ نه‌مانتوانیوه‌ به‌نجه‌ له‌سه‌ر کیشته‌ و برینه‌کان دا‌بێن و هه‌موو کارکانمان و چاره‌سه‌رییه‌کانمان ته‌نها کاتییه‌ و وه‌ک لێدانی به‌نج له‌ نه‌خۆش، یان خورانی حه‌ببکی پاراستۆل بووه، که‌چی کاره‌کان زۆر له‌وه‌ گه‌وره‌تریون و من وای ده‌بینم که‌مه‌تر نه‌بوونه‌ له‌ نه‌خۆشی شتیره‌نجه‌ (سه‌ره‌تان) که‌ کاتییک توشی مرۆف ده‌بیت و هه‌مووشمان ده‌زانین سه‌ره‌تان گه‌ر عیلاجی له‌ کاتی خۆی نه‌کرت و که‌ ته‌شه‌نه‌ی کرد، عیلاجی قورستر ده‌بیت بۆ عیلاجی شتیره‌نجه‌ و بنه‌رکردنه‌وه‌ی ده‌گه‌ر به‌شیکه‌ی جه‌سته‌ی مرۆقیشی گرت، پیمان خۆش بێت، یان نا، ته‌نها چاره‌سه‌ری برینه‌وه‌یه‌، به‌داخه‌وه‌ گه‌ر به‌راوردی بکه‌ین، شتیره‌نجه‌ی جه‌سته‌ی کوردیش، عیلاجی بۆ نه‌کاره‌، چ ئەو به‌شه‌ نه‌خۆشه‌ ببردیت که‌ ده‌بیته‌ هۆی مردن، یان عیلاجی کیمیاوی و ژه‌هری دژه‌ ژه‌هری به‌رامه‌به‌ری به‌ کاریت.

ده‌بێ بزانی ئەم‌رو بێت یان سه‌یه‌ ئەو به‌شه‌ ناتهن‌دروست و نامۆیه‌ی له‌ جه‌سته‌ی کورده‌ ده‌بیت ببردیت و عیلاج بکرت، ناکرێ ئیئمه‌ سه‌رووی 50 ساله‌ به‌و ده‌رده‌وه‌ بنالین، ناکرێ وه‌ک قایرۆس لێگه‌رتین ماوه‌ ماوه‌ خۆبان بگۆزن و له‌ به‌رگیکی نوێ و له‌ شوینیک نوێ سه‌ره‌له‌بده‌نه‌وه‌ و ده‌بیت جورنه‌ت بکه‌ین و بریار بدین و ده‌بێ بلین وه‌ک مه‌سه‌له‌که‌ گوتنه‌ی (سه‌و مرگه‌وت ناییت) ده‌بێ پیتیان بلین ئیوه‌ ناتوانن بچنه‌ ناو مرگه‌وت، چونکه‌ پیس و ناوه‌گی ده‌کهن، مالی ئیوه‌ نییه‌ و کورده‌ستان و ئەم خا‌که‌ش ما‌ل و سه‌یرانگه‌ی ئیئمه‌یه‌ و شوین کونه‌ ریوی و ئیوه‌ نییه‌ و ده‌بێ بلین ئیوه‌ بۆ ده‌روه‌، ده‌بێ پیتیان بگوترت فهرمۆن پۆنه‌ ناو هاویر و هاو‌خه‌باتان له‌ (خانه‌ و ته‌وتله‌ی) سه‌رشۆرتان چ له‌ به‌غدا یان له‌ ته‌هران و ده‌بیت به‌ نا‌گا بپین و ناکریت چیتر ده‌ستی ئەم چه‌ته‌ و خۆفرۆشانه‌ بگرین و له‌ په‌نای خۆمان حه‌شاریان ده‌ین، کاکو کوپخا به‌ردیکی به‌ بن گوتی که‌وت، به‌ هۆشخۆی ها‌ته‌وه‌، گه‌ر به‌راورد بکرت له‌گه‌ل ئیئمه‌، ئەوه‌ ئیئمه‌ سه‌رووی 50 ساله‌ گه‌ر هه‌ر ساله‌ و به‌ لای که‌م به‌ردیتمان پیتکه‌وتیت ئەوه‌ بووه به‌ زیاتر له‌ 50 به‌رد بپیشک گه‌ر به‌هۆشخۆمان نه‌هه‌ینه‌وه‌ به‌ یه‌که‌جاری له‌ هۆشخۆمان ده‌چین (دلی باش له‌گه‌ل که‌سی باش ده‌بیت، دلی باش له‌گه‌ل پیاوی نامه‌رد و خائین له‌ لیدان ده‌که‌وت) که‌ له‌ لیدانیش که‌وت میژوو رۆحمان پێ ناکات و بۆشمان ناپارپیته‌وه‌، چونکه‌ پیمان ده‌لێ خۆ ئەو مه‌سه‌له‌تان ده‌زانی که‌ کورد ده‌لێ (ئوه‌ی جارتیک غه‌دری لیت کرد، خوا بپگرت، خۆا بپگرت، ئەگه‌ر بوو به‌ په‌ دوو جار، خودا تۆ بگرت) یا به‌هۆشخۆمان بپینه‌وه‌، چونکه‌ گه‌ر وا بروات، خوا خراب ده‌مانگرت، تا خودا گیرنه‌بوین و شه‌رمه‌زاری میلیت نه‌بوینه‌ با خۆفرۆشان و روپه‌شان شه‌رمه‌زار بکه‌ین، ئەمه‌جاره‌ش وه‌ک جارانی تر خۆشباوه‌ر نه‌بین و راسته‌ گوتراوه‌ (چم بچم چه‌قل ناییت) به‌لام (چه‌قله‌ش هه‌ر چه‌قله‌ عیلاجی ناییت) و وه‌فا و نه‌خلاق له‌ قاموسی چه‌قل هه‌رگیز په‌یدا ناییت.

* ئه‌ندامی ئه‌جموومه‌نی سه‌رکه‌رايه‌تی پارێزگای هه‌ولێر (پ.د.ک)

رووسیا نۆ ده‌زگای راگه‌یاندنی ئەمهریکی خسته‌ چوارچۆیه‌ی یاسای سیه‌خوری بیانی

وه‌زاره‌تی دادی رووسیا، نۆ ده‌زگای راگه‌یاندنی ئەمهریکی خسته‌ چوارچۆیه‌ی یاسای "سیه‌خوری بیانی" که‌ رادیۆی ده‌نگی ئەمهریکاشیان له‌ئێوده‌یه‌. له‌ راگه‌یه‌ندراوێکدا که‌ له‌ لایه‌ن وه‌زاره‌تی دادی رووسیاوه‌ بلاکراوه‌ته‌وه‌، ئاماژه‌ به‌وه‌ کراوه‌ که‌ نۆ ده‌زگای راگه‌یاندنی ئەمهریکی که‌ له‌ رووسیا‌دا چالاکي نه‌جیام ده‌ده‌ن خراونه‌ته‌ چوارچۆیه‌ی یاسای "سیه‌خوری بیانی". ناوی ئەو ده‌زگایانه‌ی له‌ راگه‌یه‌نراوه‌که‌دا هاوتون بریتین له‌: ده‌نگی ئەمهریکا، Radio Free Europe/Radio Liberty، Cur، و rent Time TV، و Radio Liberty، و Kryn. Realii و Sibir. Realii Idel. Realii Faktograf Kavkaz. Realii، که‌نالی RT که‌ له‌ ئەمهریکا به‌خش ده‌کات وه‌ک "سیه‌خوری بیانی" تۆمارکرا. له‌ به‌رامه‌به‌دا، سه‌رۆکی رووسیا، فلادیمیر پوتین له‌ 25 ی تشرینی دووه‌ما، گۆرانکاری یاسایی په‌سه‌ند کرد که‌ پیتشپزانی ناساندنی "سیه‌خوری بیانی" بۆ ئەو ده‌زگا راگه‌یاندانه‌ ده‌کات که‌ له‌ رووسیا‌دا چالاکي نه‌جیام ده‌ده‌ن و پشترانی داراییان له‌ ده‌روه‌ی ئەو ولاته‌وه‌ بۆ دیت.